

Europees Parlement keurt Sixpack goed (28.9.11)

Vandaag keurt het Europees parlement definitief het 'sixpack' goed. Het sixpack is een reeks van zes wetgevingsvoorstellen om tot meer budgettaire discipline en een betere coördinatie van het economische beleid binnen de eurozone te komen. Op het eerste zicht lijkt dit een logische stap in het bedwingen van de schulden crisis in de eurozone. In de feiten verheft de goedkeuring van het sixpack sociale dumping tot de norm. Tegelijk is het een onderwerping van de nationale democratieën aan de neoliberale Ecofin (de verantwoordelijken binnen de Europese Commissie voor Economische en Financiële Zaken). Dit ondanks de bijstellingen die het Europees Vakverbond (EVV) nog kon afdwingen. Aldus een persbericht van het ACV.

Sociale dumping wordt de norm

Ecofin krijgt de bevoegdheid om voor iedere lidstaat een scorebord op te stellen. En om lidstaten met elkaar te gaan vergelijken.

Maar wat als de loonkost in het ene land stijgt in verhouding tot de loonkost in een ander land, en als daardoor ook handelsonevenwichten ontstaan? Waar zit dan het probleem? Bij het land waar de loonkost stijgt, en navenant ook het handelstekort? Of bij het land dat de andere landen de duvel aandoet, dat zijn werkloosheid exporteert, door een protectionistische politiek van loondumping en opstapeling van handelsoverschotten?

Het EVV heeft nog geprobeerd om hier meer evenwicht, symmetrie in te krijgen. Duitsland is echter gaan dwarsliggen, van de symmetrie blijft niet veel meer over. Zodat Duitsland doodgemoedereerd kan doordoen met zijn politiek van sociale dumping. Een politiek die op vier jaar tijd 2.630.000 personen extra heeft opgezadeld met een risico op armoede. Een politiek die nu ook de norm dreigt te worden.

Afstand van macht

Het sixpack geeft zeer ruime bevoegdheden aan de verantwoordelijken binnen de Europese Commissie voor Economische en Financiële Zaken (Ecofin) om landen te dwingen orde op zaken te stellen teneinde budgettaire en/of macro-economische onevenwichten weg te werken. Op straffe van sancties.

Daarbij is het probleem niet zozeer dat landen macht afstaan aan het Europese niveau. Maar vooral dat het Europese parlement en de Europese Raad die macht onmiddellijk doorschuiven naar de Europese Commissie. En dat binnen de Europese commissie die macht komt te liggen bij de diehards van de Ecofin-filière die niet democratisch zijn verkozen. De Lidstaten kunnen de Europese commissie enkel nog terugfluiten bij gekwalificeerde meerderheid. Behoudens voor de preventieve budgettaire controle, waar met gewone meerderheid zou kunnen worden gewerkt. Dat is in de laatste rechte lijn gelukkig nog bijgestuurd.

Monti-clausule: enige lichtpuntje

Om al die redenen kan de enige belangrijke bijstelling die de vakbeweging heeft bekomen aan het sixpack, de komende jaren nog bijzonder belangrijk blijken te zijn. Immers staat nu uitdrukkelijk in de teksten dat het beleid inzake macro-economische onevenwichten de nationale praktijken en instellingen inzake loonvorming moet respecteren. En dat het recht op onderhandelen, het recht om collectieve overeenkomsten af te sluiten en ze te doen afdwingen, het recht op collectieve actie ook, onaangetast moeten blijven. Dat laatste staat bekend als de zogenaamde Monti-clausule.

Deze Monti-clausule biedt enig houvast om tegen al het Ecofin-geweld te blijven opkomen voor de vrijheid van onderhandelen en voor het daartoe noodzakelijke evenwicht tussen de onderhandelingsmacht van werkgevers en werknemers. Desnoods tot voor het Europees Hof van Justitie. Want nu het Parlement en de Raad hun democratische macht grotelijks hebben afgestaan, is dat waarschijnlijk het laatste redmiddel.